શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રવેશિકા

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

૫

એનરોલમેન્ટ નંબર

ઓક્ટોબર-૧૯

ગામ ______________________

વિદ્યાર્થીનું નામ ______________________

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા		પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં			
(૧)	શક્રસ્તવ	(૧)	અશુભનામકર્મ	(૫)	જુગાર
(૨)	અમીતેજ	(૨)	લોકપ્રિયતા	(૬)	નારક
(૩)	કરુણા	(૩)	શ્રી નમીનાથ	(૭)	માખી
(૪)	ગુણો	(૪)	જંકિરી	(૮)	સોઢી
(૫)	સામુદાનિકી ક્રિયા	(૫)	શાલીભદ્ર	(૯)	મનુષ્ય
(૬)	જુગાર	(૬)	પ્રાણાતિપાતિકી	(૧૦)	પાતાલ માં
(૭)	અશુભવિહાયોગતિ	(૭)	પુણ્ય અને મોક્ષ	(૧૧)	સિદ્ધ થશે
(૮)	જ્ઞાની	(૮)	કુંભી માં	(૧૨)	પરલોક
(૯)	પ્રતિકૂળતા	(૯)	શ્રુતજ્ઞાન	(૧૩)	સ્થાન
(૧૦)	કર	(૧૦)	શ્રી અરનાથ પ્રભુ	(૧૪)	સંસાર
(૧૧)	દારૂ	(૧૧)	આરંભિકી ક્રિયા	(૧૫)	તે
(૧૨)	શ્રી મલ્લીનાથ	(૧૨)	આશ્રવ	(૧૬)	નામવાળા
(૧૩)	સિદ્ધીગતિ	(૧૩)	યશ	(૧૭)	બહુમાન
(૧૪)	શીલ	(૧૪)	ગુણી જીવન	(૧૮)	સકતીઓને
(૧૫)	જીવદયા	(૧૫)	શ્રી શાંતિનાથ ભ.	(૧૯)	મહિર
(૧૬)	કરતા			(૨૦)	તીડ
(૧૭)	સુજાત				
(૧૮)	પંચેન્દ્રિય				
(૧૯)	સાતે નરક				
(૨૦)	વ્યસન				

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	જાતિ
(૨)	સ્થિર
(૩)	દશ
(૪)	વર્તમાન કાળ

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	૮	(૬)	૧૦
(૨)	૩	(૭)	૫
(૩)	૪	(૮)	૨
(૪)	૧	(૯)	૯
(૫)	૬	(૧૦)	૭

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૧૧ માસ
(૨)	૬૨
(૩)	૭ રાજ
(૪)	૨૩
(૫)	૬૦૦
(૬)	૯
(૭)	૮૪૦૦૦ વર્ષ
(૮)	૫
(૯)	૪
(૧૦)	૪૨

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ✗		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાઠ નું છે તે નંબર
(૧)	✗	(૧)	૧૬
(૨)	✓	(૨)	૨૫
(૩)	✗	(૩)	૧૦
(૪)	✓	(૪)	૨૨
(૫)	✗	(૫)	૧૩
(૬)	✓	(૬)	૨૨
(૭)	✓	(૭)	૨૫
(૮)	✓	(૮)	૧૨
(૯)	✗	(૯)	૫
(૧૦)	✓	(૧૦)	૨૧

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ______________________ તપાસનારની સહી ______________________

પ્રશ્ન નં. ૮ — ૧. પ્રત્યેક વ્યક્તિ — — —

૧. પ્રત્યેક વ્યક્તિ મહાન ના બની શકે પણ પ્રત્યેક વ્યક્તિ સદાચારી જરૂર બની શકે છે. સમવસરણ માં બિરાજમાન દેવાધિદેવ જ્યારે જ્યારે મોક્ષ માર્ગ ની વાત કરે છે ત્યારે ત્યારે બે પ્રકાર ના ધર્મ ની પ્રરૂપણા કરે છે. સર્વ વિરતિ અને દેશ વિરતિ. સર્વ વિરતી સ્વીકારવાનું વીર્ય બધા નથી ફોરવી શકતા. પણ પુરુષાર્થ કરવામાં આવે તો દેશવિરતિ એટલે શ્રાવક બનવાનું સદ્ભાગ્ય જરૂર પ્રાપ્ત કરી શકે છે. આપણા જીવનને સદાચાર સુવાસથી સુવાસિત કરવા માટે જ શાસ્ત્રકારોએ શ્રાવક ના જીવનબાગને સદ્ગુણો ના પુષ્પોથી શોભાયમાન બનાવવાની વાત કરી છે. અક્ષુદ્ર, અરૂપ, સૌમ્યપ્રકૃતિ, લજ્જાળુ, દયાળુ, દાક્ષિણ્યતાગુણવાળો, પાપભીરુ વિગેરે ગુણોને જીવનમાં વિકસાવી સદાચારી બની શકે છે.

૨. — ૧ માયા પ્રપંચ કાવાદાવા કરીને બીજાને છેતરવાથી જે ક્રિયા લાગે તે માયા પ્રત્યયિકી ક્રિયા છે. (૨) ખેતી, મીલ, ફેક્ટરી વગેરે આરંભ-સમારંભથી જે ક્રિયા લાગે તે આરંભિકી ક્રિયા છે. (૩) અજયણા પૂર્વક કાયાનો વ્યાપાર યાને ઉઠવું બેસવું, સુવું વગેરે તે કાયિકી ક્રિયા છે. જે વ્યાપાર વડે આત્મા શુભાશુભ કર્મ ને ગ્રહણ કરે તે ક્રિયા કહેવાય છે. આશ્રવ તત્વ અંતર્ગત જે ૨૫ ક્રિયાઓ જણાવી છે તેમાંની ઉપરોક્ત ત્રણ છે.

૩. કોઈ પણ એક વ્યસન — શાસ્ત્રકારો એ શ્રાવકના જીવનમાં મહાન ગુણોને પ્રાપ્ત કરવા વ્યસનો નો ત્યાગ એના જીવન માં બતાવ્યો છે. એ વ્યસન સાત છે. ૧. જુગાર (૨) માંસ (૩) મદિરા (૪) વેશ્યાગમન (૫) શિકાર (૬) ચોરી (૭) પરસ્ત્રીગમન.

વિદ્યાર્થીઓ કોઈ પણ એક વ્યસન ઉપર લખી શકે છે.

૪ — દાન અને શીલ — દાન એ ધર્મ પ્રાપ્તિનો પ્રથમ સોપાન છે. દાનથી ધર્મમાર્ગમાં પ્રવેશ થાય છે. દાન થી જ ત્યાગના બીજનું વાવેતર થાય છે. પ્રભુવીર ના જીવને સમકિત ની પ્રાપ્તિ દાનથી જ થઈ હતી. જીવનના ઉત્થાનના મૂળ માં દાનના સંસ્કારો છે. દાનનું પ્રત્યક્ષ ફળ યશ અને કિર્તિ છે જ્યારે પરંપરાએ પુણ્ય અને મોક્ષ છે. દાનથી સર્વ જીવો વશ થાય છે. વૈરનો નાશ થાય છે. જ્યારે દાન સાથે શીલ જોડાય ત્યારે જીવન અનુપમ બને છે. શીલ તો જીવનું આભુષણ છે. શીલને દેવો પણ નમસ્કાર કરે છે. શીલથી સર્વ વિપત્તિઓ સંપત્તિરૂપ બની જાય છે. જ્યાં દાન અને શીલ હોય ત્યાં વિનયનો વાસ સ્વયંમેવ થઈ જાય છે. દાન અને શીલના સંગમ સમાન અનેક મહાપુરુષો ના જીવન જૈન ઈતિહાસમાં સુવર્ણાક્ષરે લખ્યાં છે.

૫. શ્રી શાંતિનાથ ના ૧૨ ભવ — (૧) જંબુભરતમાં રત્નપુરીમાં શ્રીષેણરાજા - સમકિતની પ્રાપ્તિ. (૨) યુગલિક (૩) પ્રથમ દેવલોક માં દેવ (૪) ચક્રવાલ નગર માં અમિતતેજ નામના વિદ્યાધર (૫) દશમા દેવલોક માં દેવ (૬) મહાવિદેહમાં અપરાજિત નામે બળદેવ (૭) બારમો દેવલોક (૮) જંબુ મહાવિદેહ માં વજ્રાયુધ ચક્રવર્તી (૯) ત્રીજા ગ્રૈવેયકમાં દેવ (૧૦) જંબુમહાવિદેહ માં મેઘરથ નામે રાજા, શરણાગત પારેવાને બચાવી તીર્થંકર નામકર્મ ઉપાર્જન (૧૧) સર્વાર્થસિદ્ધ માં દેવ (૧૨) હસ્તિનાપુર માં વિશ્વસેન રાજા ની રાણી અચિરાદેવીના ઉદર માં ઉત્પન્ન. ગર્ભ ના પ્રભાવ થી શાંત થયેલ મરકી. જન્મ પછી શાંતિકુમાર નામ સ્થાપિત. તીર્થંકરપદ ભોગવી મોક્ષગમન